

Riktlinje för vaccination vid behandling med antikoagulantia

Syfte och omfattning

Råd för praktisk handläggning vid vaccination av patienter som har pågående behandling med antikoagulantia respektive trombocythämmande medel.

Ansvar

Läkare och sjuksköterskor vid sjukhus och hälsovalsenheter. Sjuksköterskor i kommunal sjukvård.

Riktlinje

Rekommenderad administrationsväg är olika för olika vacciner (se även FASS)

- Vissa vacciner ges helst subkutant
- Andra vacciner kan ges subkutant eller intramuskulärt. Som regel ger subkutana doser något sämre effekt och något större andel lokala biverkningar (undantag finns).
- En tredje grupp vacciner **ska** ges med intramuskulär injektion.

Rekommendation för vaccination vid samtidig behandling med antikoagulantia

Vaccin kan ges subkutant

- Vid behandling med enbart ett ”blodförtunnande medel” (även warfarin oavsett PK-värde).
- Vid kombination av två olika trombocythämmare
- Vid kombinationsbehandling med warfarin (om $PK < 3,0$) eller DOAK **plus en** trombocythämmare.
- Vid trippelbehandling* med warfarin eller DOAK **plus två** trombocythämmare.

Vaccin kan ges intramuskulärt:

- Vid behandling med enbart ett ”blodförtunnande läkemedel” (även warfarin om $PK < 3,0$)
- Vid kombinationsbehandling med warfarin (om $PK < 3,0$) eller DOAK **plus en** trombocythämmare
- Vid kombination av två olika trombocythämmare

För ALLA patienter med antikoagulantia-behandling: KOMPRIMERA i 10 minuter och låt patienten stanna kvar i väntrummet. Observera stickstället före hemgång.

* **Vid ”trippelbehandling”**: vänta helst med vaccination tills trippelbehandlingen upphör. Om det inte är möjligt, se till att PK-värdet är dagsaktuellt ($PK < 1,8$)! Ta gärna kontakt med AK-mottagning för hjälp med dosjustering.

Mer information på nästa sida!

Kommentarer och observanda:

- Aktuellt PK-värde ska inte vara äldre än en vecka. Meddela AK-mottagningen om warfarin-dosen minskas inför vaccination!

- För DOAK och lågmolekylärt heparin:
 - Om möjligt, ge vaccinet i slutet av ett intervall mellan två dostillfällen. Då är koncentrationen (och antikoagulationseffekten) som lägst ("dalvärde").
 - Om läkemedlet ges som engångsdos på kvällen, kan vaccinationen utföras nästa morgon eller förmiddag.
 - Om lågmolekylärt heparin ges i behandlingsdoser (dvs högre doser än för profylax) rekommenderas att heparin-injektionen ges tidigast 2 timmar efter en intramuskulär injektion.
 - Effekten av lågmolekylärt heparin kan mätas med P-[antifaktor Xa](#) (behövs sällan).
Det finns ingen snabbtest av antikoagulationseffekten av DOAK i Region Kalmar län.

Rekommenderade administrationsvägar för olika vacciner:

- ❖ Levande försvagade vaccin (till exempel MPR, gula febern) och vissa inaktiverade vacciner ges subkutant.
- ❖ Vacciner som innehåller adjuvans ska administreras intramuskulärt för att minska risken för lokala biverkningar.
- ❖ Influvac Tetra, Vaxigrip Tetra och Pneumovax kan ges subkutant utan risk för sämre immunsvär.
- ❖ Prevenar 13 **ska** administreras intramuskulärt

Orala antikoagulantia och lågmolekylära hepariner

Aktiv substans	Exempel på produktnamn
VKA = Vitamin-K-antagonister (indirekt verkande)	Waran Warfarin Orion Marcoumar (licenspreparat)
NOAK = DOAK = Direktverkande orala antikoagulantia	Pradaxa Xarelto Eliquis Lixiana
LMH = lågmolekylära hepariner	Innohep Fragmin Klexane Inhixa
Övrigt läkemedel, med samma effekt som LMH	Arixtra

Trombocythämmare:

Aktiv substans	Exempel på produktnamn
acetylsalicylsyra	Trombyl Acetylsalicylsyra plus företagsnamn Acetylsalicylic acid plus företagsnamn
klopidogrel	Clopidogrel plus företagsnamn Cloriocard Grepid Plavix
prasugrel	Efient Prasugrel plus företagsnamn
tikagrelor	Brilique
dipyridamol	Dipyridamol plus företagsnamn
dipyridamol + acetylsalicylsyra	Diprasorin
cilostazol	Cilostazol plus företagsnamn

Bygger på råd från

SSTH – Svenska Sällskapet för Trombos och Hemostas (<http://www.ssth.se/>)

Riktlinjer för antikoagulationsbehandling, Landstinget i Värmland

https://www.regionvarmland.se/globalassets/vardgivarwebb/vard-och-behandling/labratoriemedicin/ak-mottagningen/var-09630-v.3.0_riktlinjer-for-ak-mottagning-region-varmland.pdf

Janusinfo, Stockholms läns landsting, Vaccination och orala antikoagulantia,.

<https://www.janusinfo.se/behandling/expertgruppsutlatanden/koagulationssjukdomarochplasmaprodukter/koagulationssjukdomarochplasmaprodukter/vaccinationochoralaantikoagulantia.5.78ae827d1605526e94b8fd4f.html#Tabell1>

Övrigt: Folkhälsomyndighetens rekommendationer angående influensavaccination till riskgrupper

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/Rekommendationer-om-influensavaccination-till-riskgrupper/>

Ellen Vinge, specialistläkare, ordförande i Läke-medelskommittén

Lisa Labbé Sandelin, smittskyddsläkare

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2016-11-23	Final version 1	Ellen Vinge
2017-10-06	Uppdatering av produktnamn i tabellerna	Ellen Vinge
2018-10-29	Redigering av text och uppdatering av produktnamn	Ellen Vinge
2019-09-18	Uppdatering av produktnamn och länkar. Godkännare ändrad till David Olsson, LSK.	Ellen Vinge
2020-10-14	Redigering av text. Uppdatering av produktnamn och länkar.	Ellen Vinge